

ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ВЪЛЧО РУСКОВСКИ - 1894 Г.” - ГР. УГЪРЧИН ПРЕЗ 2022 ГОДИНА

Дейността на Народно читалище „Вълчо Русковски - 1894 г.” през 2020 г. и 2021 г. беше ограничена заради върлуващата световна епидемия от Ковид - 19, но за щастие от началото на 2022 г. тя започна да отминава и това позволи на читалището да се върне към един по-нормален ритъм на работа. Разбира се последствията от епидемията, най-вече в икономически план, продължават да се усещат. А въведената в средата на 2021 г. обща енергийна политика на Европейския съюз и последвалата я война в Украйна допълнително влошават икономическата ситуация в страната ни. И тъй като читалищата, както знаем, от години не са сред структурите в страната ни, на които държавата отделя приоритетно внимание, финансирането им от републиканския бюджет продължава да покрива основно разходите за заплати на работещите в тях на ниво минимална такава. Затова, когато говорим за художествено-творческата читалищна дейност, в частност на нашето читалище, то тя се случва не толкова заради подкрепата на държавата, колкото от възможностите на читалището да си осигури допълнително финансиране от други източници.

На този икономически фон се постаряхме през 2022 г. да запазим и развиваме дейности в читалището ни, които са традиционни за него, а завоюваните награди в художествено-творческата област са доказателство за резултатна работа на съставите и ръководителите им.

ХУДОЖЕСТВЕНО-ТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ

Както беше отбелязано, в художествено-творческата област читалището ни през 2022 г. развиваше традиционни за него дейности, свързани с танцовото и театралното изкуство. Но в

отчета ще включим и някои други културни събития, на които читалището ни беше организатор или съорганизатор.

Шест години успешен ръководител на танцовия ни ансамбъл беше Михаил Денев от гр. Плевен. След множество спечелени награди през ноември той пожела да се оттегли, като на своето място предложи Детелин Петров, с когото работят заедно и в ансамбъл „Мизия” в Плевен. Ръководител на театралния състав през последните 11 години е Милена Найденова.

Стана вече традиция в Угърчин първото масово събитие в началото на годината, на което се събират от 200 до 300 човека, да е ваденето на кръста от водите на река Каменица на Йордановден. През 2022 г. отминаващата епидемия не попречи то да се състои. Читалището ни и този път оказа съдействие при организирането на празника.

С поднасяне на венец и цветя пред паметната плоча в центъра на Угърчин, в присъствието на граждани и ученици от училището, на 19 февруари беше отбелязана 149-годишнината от гибелта на Апостола на свободата Васил Левски. Читалището ни се яви съорганизатор на събитието, заедно с Община Угърчин.

На 1 март читалищната Баба Марта, придружена от своите помощници Пижо и Пенда, раздаде мартеници в Общината и на други места в Угърчин.

Два дни по-късно на 3 март отбелязахме Националния ни празник и 144 години от Освобождението на България от Османско иго, като част от танцьорите ни, облечени в национални носии, взеха участие в ритуала по издигане на националното ни знаме в центъра на Угърчин и поднасяне на цветя пред паметника на опълченците.

През 2020 г. и през 2021 г. Ковид епидемията попречи на провеждането на пролетния общински празник „Светиите”. Но през 2022 г. той се състоя. Основната проява беше свързана с концерта на Професионален фолклорен ансамбъл „Странджа” от

Бургас в читалищния салон. Концертът беше предшестван от откриване в едно от читалищните фойета на изложба от детски рисунки, посветени на пролетта, а Общината организира коктейл за посетителите на изложбата и концерта.

По идея на танцовия ръководител Михаил Денев на 16 април в центъра на Угърчин беше организиран пролетен празник, посветен, както на Лазаровден, така и на празничните фолклорни прояви от Сирни заговезни до Гергьовден.

С два златни медала, една номинация за Световната купа по фолклор и още няколко награди се завърнаха танцьорите ни от международния XXV Старопланински събор „Балкан фолк 2022“ във Велико Търново, който се провежда всяка година в средата на май по линия на Европейската асоциация на фолклорните фестивали, обхващаща 650 фестивала. От предишните си участия на този фестивал през 2017 и 2018 година танцьорите ни също спечелиха сребърен и златен медал.

На 28 май младите ни танцьори се завърнаха с две първи награди във възрастовите категории 11 - 14 години и 15 - 18 години от фестивала „Новите звезди на България“, проведен се в Ловеч.

Две първи места и едно второ спечелиха танцьорите ни в трите възрастови категории с камерни танци на Шестия областен фолклорен фестивал „Тройче“, проведен се на 4 юни в гр. Ябланица.

Така в рамките на три седмици, от 14 май до 4 юни, от три фестивала с авторитетни журита танцов ансамбъл „Фаворит“ при читалището ни се завърна с осем награди и доказа, че неслучайно носи това име, а ръководителят му Михаил Денев, показва на дело какво значи да имаш 50-годишен опит зад гърба си и да гориш в работата си, макар и на възраст 73 години. За постигнатите резултати през времето, когато той беше ръководител на танцов ансамбъл „Фаворит“ с решение на

Общинския съвет Михаил Денев беше обявен за почетен гражданин на гр. Угърчин.

След известна пауза, дължаща се и на епидемията, през 2021 - 2022 г. беше възобновена театралната дейност в читалището ни. На 17 юни на угърчинската публика беше показана пиесата „Нашенци“. За първи тя бе играна през 2012 г., но този път ръководителят на театралния състав Милена Найденова за ролите на чудомировите герои привлече деца, което не беше правено в читалището ни от 85 години. Децата с много желание играха и заслужено спечелиха овациите на публиката. На 25 юни те представиха „Нашенци“ на V Национален детско-юношески фестивал „Сцена под сините камъни“ в гр. Сливен, в който участваха и детско-юношески състави от Казанлък, Габрово, Пазарджик, София, Айтос, Стара Загора, Бургас и Сливен. И когато в края на фестивала журито започна да награждава най-добре представилите се, осем пъти беше извикан представител на читалището ни, за да му бъде връчена трета награда в първа възрастова категория, награда за оригинална интерпретация, награди за водеща женска роля в първа възрастова категория и за поддържаща мъжка роля в същата категория и три диплома за актьорско майсторство. Освен това малките ни артисти получиха и плакет на Общински съвет - гр. Сливен.

През месец юли читалището ни отново стана домакин на поредното забавно лято за децата на Угърчин. То беше организирано от Общината и продължи близо месец, а читалището ни съдействаше при организиране на някои от забавите за децата.

Отново през юли с подкрепата на Общината в петъчните дни в читалищния салон се правеха по две кинопрожекции.

На 24 септември пред читалището се състоя поредното издание на кулинарния фестивал „Всички на мегдана“. Той беше организиран от местната инициативна група „Троян, Априлци, Угърчин“ и читалището ни и в него се представиха с различни

традиционни ястия, както и с пчелни продукти хора от Угърчин, Лесидрен, Каленик и Драгана. Не мина и без приготвената от Мирчо Моновски традиционна угърчинска пълзовска яхния.

На 13 декември известните актьори Искра Радева, Антон Радичев, Веселин Ранков и Милена Атанасова представиха на читалищната сцена пиесата „Лудории в съботната вечер“ от Марсел Митоа. Общината осигури свободен достъп до нея за жителите на Угърчин и общината.

На 16 декември в читалищния салон танцьорите ни представиха коледен концерт. В него взе участие и народната певица от „Северняшки ансамбъл“ - гр. Плевен Цветелина Атанасова.

На 17 декември танцьорите ни се включиха със свои изпълнения и в коледен концерт в село Лесидрен, където мериха сили с танцьори от ансамбъл „Българе“.

На 24 декември традиционно читалището организира посещение на Дядо Коледа и Снежанка по домовете, като посетиха 40 адреса в Угърчин.

На 25 декември коледари от читалището обиколиха домове в Угърчин и отправиха своите пожелания за здраве, плодородие и благоденствие на домакините.

На 31 декември читалището участва в традиционното посрещане на Новата година в центъра на Угърчин.

БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

134 години са изминали от създаването на първата библиотека в Угърчин през 1889 г. от група учители ентусиасти, а от 128 години тя е част от читалището и продължава и до днес да заема важно място в неговата дейност. С навлизането на новите информационни технологии в живота на хората намаля делът на тези, които предпочитат традиционната книга, а не електронния ѝ вариант. Затова, за да запази читателския интерес читалището

ни ежегодно отделя средства и кандидатства за субсидии от Министерство на културата за закупуване на нови книги.

В края на 2022 г. броят на книгите в читалищната библиотека достигна 35 495, като 198 тома е ново закупената и дарена литература. За закупуването на новата литература бяха дадени 2228 лева, като 1389 лева от тях са от допълваща субсидия по защитен проект пред Министерство на културата, а останалите са собствени средства.

През 2022 г. има известно увеличение на читателите и раздадената литература. Библиотеката е имала 104 посетители и 636 посещения, а раздадената литература е 1738 тома.

През изминалата година бяха направени три представяния на книги в читалището ни. На 28 април беше представена книгата с апеви „Дъга за вечеря“ на поетесата Добриня Симова, на 7 юни Нидал Алгафари представи книгата си „Рано или късно“, а на 9 ноември Добриня Симова представи друга своя книга с разкази за деца „Разплаканата череша.“

От 12 години читалището ни поддържа свой блог в Интернет, където се публикува информация, както за читалищната дейност, така и материали, свързани с историята на Угърчин, с неговия бит и култура и др. Блогът има своя читателска аудитория, като от 300 до 400 са редовните му посетители. Някои от поместените материали са споделени в други издания, а общинският вестник „Друм“ редовно препечатва материали, свързани най-вече с историята на Угърчин. През 2022 г. някои от публикуваните информации за читалищната дейност бяха накарали приятел на читалището ни, който не живее в Угърчин, да направи едно парично дарение, което ще ни помогне съществено в художествено-творческата дейност. Блогът ни дава възможност да направим съпричастни към дейността на читалището ни и към събития в Угърчин, и угърчинци, които са на хиляди километри от родното си място. Разбира се, блогът ни не е просто информационен източник от рода на фейсбук профилите на

много други читалища, където се публикуват повече снимки и няколко реда текст. Стараем се в него човек да може да прочете и нещо друго извън читалищното ежедневие. И фактът, че има такава аудитория, говори, че е оправдано съществуването и поддържането му като една нова форма на читалищна дейност.

Този кратък обзор на дейността на Народно читалище „Вълчо Русковски - 1894 г.“ през 2022 г. беше изготвен на базата на реално извършена дейност и не е добавено нищо в него, което би ни представило да изглеждаме по-добре пред институции като Общински съвет Угърчин или Министерство на културата, които изискват ежегодни отчети за работата ни.

10 март 2023 г.
Гр. Угърчин

Председател:.....
/Полина Съботинова/